

Na temelju članka IV.4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na sjednici Predstavničkog doma održanoj xx. xx 202x. godine i na sjednici Doma naroda održanoj xx. xx. 202x. godine, usvojila je

ZAKON

O MJERNIM JEDINICAMA U BOSNI I HERCEGOVINI

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 1. (Predmet Zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuju se zakonske mjerne jedinice u Bosni i Hercegovini, njihovi nazivi i simboli, područja i način primjene i obveza njihove uporabe u Bosni i Hercegovini.
- (2) Zakonske mjerne jedinice navedene su u aneksima I., II., III. i IV. koji su sastavni dio ovog zakona.
- (3) Osim zakonskih mjernih jedinica propisanih ovim zakonom, u Bosni i Hercegovini se mogu iznimno koristiti i druge mjerne jedinice i simboli i to:
 - a) ako je uporaba takvih mjernih jedinica i simbola određena međunarodnim ugovorom kojeg je ratificirala Bosna i Hercegovina.
 - b) ako se za robu, usluge i podatke namijenjene izvozu u drugu zemlju takve mjerne jedinice i simboli koriste u toj zemlji..
- (4) Ovim se Zakonom usklađuje s odredbama Direktive Vijeća 80/181/EEZ od 20. prosinca 1979. o usklađivanju zakonodavstva država članica u odnosu na mjerne jedinice i o stavljanju izvan snage Direktive 71/354/EEZ i njezinih izmjena i dopuna. do i uključujući Direktivu Komisije (EU) 2019/1258 od 23. srpnja 2019. o izmjeni Priloga Direktivi Vijeća 80/181/EEC u vezi s definicijama osnovnih SI jedinica radi prilagodbe tehničkom napretku.
- (5) Navođenje odredaba direktive iz stavka (4) ovoga članka vrši se isključivo u svrhu praćenja i informiranja o preuzimanju pravnog okvira EU u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.

Član 2. (Uporaba izraza u muškom i ženskom rodu)

Riječi koje su radi preglednosti u ovome zakonu navedene u jednom rodu bez diskriminacije se odnose i na muški i na ženski rod.

POGLAVLJE II. PRIMJENA ZAKONA

Član 3. (Zakonske mjerne jedinice)

Zakonske mjerne jedinice u Bosni i Hercegovini su:

- a) Jedinice međunarodnog sustava (u daljem tekstu: SI jedinice) i to:
 - 1) osnovne SI jedinice (Aneks I. Tabela 1.1), koje su definirane preko sedam definirajućih konstanti (Aneks I. Tabela 1.2)
 - 2) dopunske SI jedinice (Aneks I. Tabela 1.3 i 1.4),
 - 3) izvedene SI jedinice sa nazivima i simbolima koje se mogu izraziti osnovnim jedinicama,
 - 4) izvedene SI jedinice sa posebnim nazivima i simbolima (Aneks I. Tabela 1.5),
- b) Iznimno dopuštene jedinice izvan SI, gdje se pojedine koriste samo u posebnim područjima (Aneks IV. Tabela 4.1).
- c) Dopunske zakonske mjerne jedinice (Aneks IV. Tabela 4.2)
- d) Decimalne jedinice koje se tvore od jedinica navedenih u stavku (1) ovog članka pomoću prefiksa (Aneks I. Tabela 1.6), na način i uz iznimke navedene u Aneksu V. koji je sastavni dio ovog zakona.
- e) Složene jedinice koje se tvore kombinacijom jedinica navedenih u aneksima I., II., III. i IV.
- f) Aneks VI. Pisanje mjernih jedinica sastavni je dio ovog zakona.

Članak 4. (Uporaba zakonskih mjernih jedinica)

- (1) Zakonske mjerne jedinice iz članka 1, stavak (2) obavezno se koriste pri uporabi mjernih instrumenata, pri izražavanju rezultata mjerenja ili indikacije mjerne veličine u oblastima zakonskog mjeriteljstva, gospodarstva, javnog zdravstva, javne sigurnosti i za upravne svrhe.
- (2) Podaci u mjernim jedinicama utvrđenim ovim zakonom, pored podataka koji nisu sukladni odredbama ovog zakona, moraju biti navedeni pri stavljanju u promet uvezene robe, te prilikom pružanja usluga ili informacija.

Članak 5. (Uporaba dodatnih simbola)

- (1) U smislu odredbi ovog zakona »dodatni simbol« znači jedan ili više simbola za veličinu izraženu u mjernim jedinicama koje nisu navedene u aneksima I., II., III. i IV. ovoga zakona.
- (2) Iznimno, uporaba dodatnih simbola nije dopuštena na mjerilima za koja je prema propisanim mjeriteljskim zahtjevima obavezna uporaba samo zakonskih mjernih jedinica.

- (3) Vrijednost veličine izražena u mjernoj jedinici koja je navedena u aneksima I., II., III. i IV. ovog zakona ima prednost i mora dominirati nad dodatnom oznakom.
- (4) Dodatni simboli iz stavka (1) ovoga članka moraju biti izraženi simbolima koji nisu veći od simbola za odgovarajuće mjerne jedinice navedene u aneksima I., II., III. i IV. ovog zakona.

Članak 6.
(Izuzeće od primjene)

Uporaba zakonskih mjernih jedinica iz ovog zakona nije obvezna za:

- a) Proizvode i opremu koji se već nalaze na tržištu, odnosno u uporabi do dana stupanja na snagu ovog zakona;
- b) Komponente i dijelove proizvoda i opreme koji su neophodni za dopunu ili zamjenu komponenata ili dijelova proizvoda i opreme iz točke a. ovog članka.

Članak 7.
(Nadzor nad primjenom Zakona)

Nadzor nad primjenom ovog zakona provodi Institut za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine i nadležne inspekcijske službe.

Članak 8.
(Kaznene odredbe)

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 30.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba, a novčanom kaznom od 500 KM do 3.000 KM kazniće se za prekršaj odgovorna osoba u pravnoj osobi ako ne koristi zakonske mjerne jedinice koje su propisane ovim zakonom.

POGLAVLJE III. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 9.
(Prestanak važenja)

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje važiti Zakon o mjernim jedinicama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/01).

Članak 10.
(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a objavit će se i u službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

PS BiH broj xx/xx
xx. xx 20xx. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

Predsjedavajući
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

ANEKS I.

JEDINICE MEĐUNARODNOG SUSTAVA (SI) I NJIHOVI VIŠEKRATNICI I NIŽEKRATNICI

Tabela 1.1 Osnovne SI jedinice

Veličina	Jedinica	
	Naziv	Simbol
vrijeme	sekunda	s
duljina	metar	m
masa	kilogram	kg
električna struja	amper	A
termodinamička temperatura	kelvin	K
množina (količina) tvari	mol	mol
svjetlosna jakost	kandela	cd

Osnovna SI jedinica je mjerna jedinica koja je usvojena konvencijom za osnovnu veličinu. Osnovne jedinice Međunarodnog sustava jedinica (SI) izražene su preko sedam definirajućih konstanti navedenih u Tabeli 1.2. ovog aneksa.

Tabela 1.2: Sedam definirajućih konstanti osnovnih SI jedinica

Definirajuća konstanta	Simbol	Brojčana vrijednost*	Jedinica
Frekvencija hiperfine tranzicije Cs	$\Delta\nu_{\text{Cs}}$	9 192 631 770	Hz
Brzina svjetlosti u vakuumu	c	299 792 458	m s^{-1}
Planckova konstanta	h	$6.626\,070\,15 \times 10^{-34}$	J s
Elementarni naboj	e	$1.602\,176\,634 \times 10^{-19}$	C
Boltzmanova konstanta	k	$1.380\,649 \times 10^{-23}$	J K^{-1}

Avogradrova konstanta	N_A	$6.022\,140\,76 \times 10^{23}$	mol^{-1}
Svjetlosna efikasnost	K_{cd}	683	lm W^{-1}

*Brojčane vrijednosti sedam definirajućih konstanti nemaju pridruženu mjernu nesigurnost.

DEFINICIJE OSNOVNIH SI JEDINICA

Jedinica vremena

Sekunda, simbol s, je SI jedinica vremena. Definira se na temelju fiksne brojčane vrijednosti frekvencije cezija, $\Delta\nu_{Cs}$, frekvencije prelaza između dva neperturbovana hiperfina nivoa osnovnog stanja atoma cezija 133 kao $9\,192\,631\,770$, izražene u jedinici Hz, što je jednako s^{-1} .

Jedinica duljine

Metar, simbol m, je SI jedinica duljine. Definira se na temelju fiksne brojčane vrijednosti brzine svjetlosti u vakuumu, c, kao $299\,792\,458$ izražene u jedinici m s^{-1} , gdje je sekunda definirana preko $\Delta\nu_{Cs}$.

Jedinica mase

Kilogram, simbol kg, je SI jedinica mase. Definira se na temelju fiksne brojčane vrijednosti Planckove konstante, h , koja iznosi $6,626\,070\,15 \times 10^{-34}$ izražena u jedinici J s, koja je jednaka $\text{kg m}^2 \text{s}^{-1}$, pri čemu su metar i sekunda definirani preko c i $\Delta\nu_{Cs}$.

Jedinica električne struje

Amper, simbol A, je SI jedinica električne struje. Definira se na temelju fiksne brojčane vrijednosti elementarnog naboja, e, koja iznosi $1,602\,176\,634 \times 10^{-19}$ kada je izražen u jedinici C, što odgovara A s, pri čemu je sekunda, s, osnovna SI jedinica definirana preko $\Delta\nu_{Cs}$.

Jedinica termodinamičke temperature

Kelvin, simbol K, je SI jedinica termodinamičke temperature. Definira se na temelju fiksne brojčane vrijednosti Boltzmanove konstante, k , koja iznosi $1,380\,649 \times 10^{-23}$ izražena u jedinicama J K^{-1} , odnosno $\text{kg m}^2 \text{s}^{-2} \text{K}^{-1}$, pri čemu su kilogram, metar i sekunda definirani preko h , c i $\Delta\nu_{Cs}$.

Jedinica množine (količine) tvari

Mol, simbol mol, je SI jedinica množine (količine) tvari. Jedan mol sadrži točno $6,022\,140\,76 \times 10^{23}$ elementarnih dijelova (entiteta). Ovaj broj je fiksna brojčana vrijednost Avogadrove konstante, N_A , kada je izražena u jedinici mol^{-1} i naziva se Avogadrovim brojem.

Količina supstance sustava, simbol n , je mjera broja specificiranih elementarnih dijelova (entiteta). Elementarni dio (entitet) može biti atom, molekul, ion, elektron i druga čestica ili grupa čestica.

Jedinica jačine svjetlosti

Kandela, simbol cd , je SI jedinica jačine svjetlosti u datom smjeru. Definira se na temelju fiksne brojčane vrijednosti svjetlosne efikasnosti monokromatskog zračenja frekvencije $540 \times 10^{12} \text{ Hz}$, K_{cd} , koja iznosi 683 kada je izražena u jedinici lm W^{-1} , što je jednako cd sr W^{-1} ili $\text{cd sr kg}^{-1} \text{ m}^{-2} \text{ s}^3$ pri čemu su kilogram, metar i sekunda definirani preko h , c i ΔV_{Cs} .

Tabela 1.3 Poseban naziv i simbol SI izvedene jedinice temperature za izražavanje Celzijeve temperature

Veličina	Jedinica	
	Naziv	Simbol
Celzijeva temperatura	Celzijev stupanj	$^{\circ}\text{C}$

Celzijeva temperatura, t , definiše se kao razlika $t = T - T_0$ između dvije termodinamičke temperature T i T_0 , pri čemu je $T_0 = 273,15 \text{ K}$. Interval ili razlika u temperaturi može se izraziti u kelvinima ili u Celzijevim stupnjevima. Jedinica „Celzijev stupanj“ jednaka je jedinici „kelvin“.

Tabela 1.4 Dopunske SI jedinice

Veličina	Jedinica		Iskazano osnovnim SI jedinicama
	Naziv	Simbol	
kut (u ravnini)	radijan	rad	$\text{m} \cdot \text{m}^{-1}$
prostorni kut	steradian	sr	$\text{m}^2 \cdot \text{m}^{-2}$

Kut (u ravnini)

Jedinica kuta u ravnini je radijan. Radian je kut između dvaju polumjera kruga koji na kružnici isjecaju luk duljine jednake polumjeru ($1 \text{ rad} = 1$).

Prostorni kut

Jedinica prostornog kuta je steradian. Steradian je prostorni kut konusa sa vrhom u sredini sfere, koji na površini sfere omeđuje površinu jednaku površini kvadrata, stranice jednake polumjeru sfere ($1 \text{ sr} = 1$).

Tabela 1.5 Izvedene SI jedinice sa posebnim nazivima i simbolima

Veličina	Naziv	Simbol	Iskazano drugim SI jedinicama	Iskazano osnovnim SI jedinicama
frekvencija	hertz	Hz		s^{-1}
sila	newton	N		$kg \cdot m \cdot s^{-2}$
tlak, naprezanje	pascal	Pa	$N \cdot m^{-2}$	$kg \cdot m^{-1} \cdot s^{-2}$
energija, rad, količina topline	joule	J	$N \cdot m$	$kg \cdot m^2 \cdot s^{-2}$
snaga ⁽¹⁾	watt	W	$J \cdot s^{-1}$	$kg \cdot m^2 \cdot s^{-3}$
količina elektriciteta, električni naboj	coulomb	C		$A \cdot s$
električni napon, elektromotorna sila, električni potencijal	volt	V	$W \cdot A^{-1}$	$kg \cdot m^2 \cdot s^{-3} \cdot A^{-1}$
električni otpor	ohm	Ω	$V \cdot A^{-1}$	$kg \cdot m^2 \cdot s^{-3} \cdot A^{-2}$
električni kapacitet	farad	F	$C \cdot V^{-1}$	$kg^{-1} \cdot m^{-2} \cdot s^4 \cdot A^2$
električna vodljivost	siemens	S	$A \cdot V^{-1}$	$kg^{-1} \cdot m^{-2} \cdot s^3 \cdot A^2$
magnetni tijek (fluks)	weber	Wb	$V \cdot s = T \cdot m^2$	$kg \cdot m^2 \cdot s^{-2} \cdot A^{-1}$

magnetna indukcija	tesla	T	$\text{Wb} \cdot \text{m}^{-2}$	$\text{kg} \cdot \text{s}^{-2} \cdot \text{A}^{-1}$
induktivnost	henry	H	$\text{Wb} \cdot \text{A}^{-1}$	$\text{kg} \cdot \text{m}^2 \cdot \text{s}^{-2} \cdot \text{A}^{-2}$
svjetlosni tijek (fluks)	lumen	lm	$\text{cd} \cdot \text{sr}$	cd
osvjetljenost	lux	lx	$\text{lm} \cdot \text{m}^{-2}$	$\text{cd} \cdot \text{m}^{-2}$
aktivnost (radionuklida)	becquerel	Bq		s^{-1}
apsorbirana doza, specifična predana energija, kerma, indeks apsorbirane doze	gray	Gy	$\text{J} \cdot \text{kg}^{-1}$	$\text{m}^2 \cdot \text{s}^{-2}$
ekvivalentna doza	sievert	Sv	$\text{J} \cdot \text{kg}^{-1}$	$\text{m}^2 \cdot \text{s}^{-2}$
katalitička aktivnost	katal	kat		$\text{mol} \cdot \text{s}^{-1}$

⁽¹⁾ Posebni nazivi za jednicu snage: voltamper (simbol „VA“) kada se upotrebljava za izražavanje prividne snage naizmjenične električne struje i var (simbol „var“) kada se upotrebljava za izražavanje reaktivne snage naizmjenične električne struje.

Jedinice izvedene iz osnovnih SI jedinica i dopunskih SI jedinica navedene su kao matematički izrazi u obliku umnoška eksponenata osnovnih SI jedinica i/ili dopunskih SI jedinica s bročanim faktorom 1. Prefiksi koji se koriste predstavljaju višekratnike i nižekratnike mjernih jedinica u smislu ovog zakona.

Tablela 1.6 Prefiksi i njihovi simboli za označavanje određenih decimalnih jedinica

Naziv	Simbol	Bročana vrijednost
-------	--------	--------------------

kveta	Q	1 000 000 000 000 000 000 000 000 000 = 10^{30}
rona	R	1 000 000 000 000 000 000 000 000 000 = 10^{27}
jota	Y	1 000 000 000 000 000 000 000 000 = 10^{24}
zeta	Z	1 000 000 000 000 000 000 000 000 = 10^{21}
eksa	E	1 000 000 000 000 000 000 000 = 10^{18}
peta	P	1 000 000 000 000 000 = 10^{15}
tera	T	1 000 000 000 000 = 10^{12}
giga	G	1 000 000 000 = 10^9
mega	M	1 000 000 = 10^6
kilo	k	1 000 = 10^3
hekto	h	100 = 10^2
deka	da	10 = 10^1
deci	d	0.1 = 10^{-1}
centi	c	0.01 = 10^{-2}
mili	m	0.001 = 10^{-3}
mikro	μ	0.000 001 = 10^{-6}
nano	n	0.000 000 001 = 10^{-9}
piko	p	0.000 000 000 001 = 10^{-12}
femto	f	0.000 000 000 000 001 = 10^{-15}
ato	a	0.000 000 000 000 000 001 = 10^{-18}
zepto	z	0.000 000 000 000 000 000 001 = 10^{-21}
jokto	y	0.000 000 000 000 000 000 000 001 = 10^{-24}
ronto	r	0.000 000 000 000 000 000 000 000 001 = 10^{-27}
kvekto	q	0.000 000 000 000 000 000 000 000 000 001 = 10^{-30}

Nazivi i simboli decimalnih prefiksa jedinice mase tvore se dodavanjem prefiksa riječi „gram” i njihovih simbola simbolu „g”.

Kada se izvedena jedinica izražava kao razlomak, decimalni prefiksi mogu se označiti dodavanjem prefiksa jedinicama u brojniku ili nazivniku ili u oba dijela.

Ne mogu se koristiti složeni prefiksi, odnosno prefiksi sastavljeni od nekoliko gore navedenih prefiksa.

Tabela 1.7 Posebni dozvoljeni nazivi i simboli decimalnih prefiksa SI jedinica

Veličina	Jedinica		
	Naziv	Simbol	Vrijednost
volumen	litar	l ili L ⁽¹⁾	1 l = 1 dm ³ = 10 ⁻³ m ³
masa	tona	t	1 t = 1 Mg = 10 ³ kg
tlak	bar	bar ⁽²⁾	1 bar = 10 ⁵ Pa

⁽¹⁾ Za jedinicu litar mogu se upotrebljavati dva simbola „l” i „L”.

⁽²⁾ Jedinica koja je u brošuri Međunarodnog ureda za tegove i mjere navedena među jedinicama koje treba privremeno dopustiti.

Prefiksi i njihovi simboli navedeni u Tabeli 1.6 mogu se koristiti zajedno s jedinicama i simbolima navedenima u Tabeli 1.7.

ANEKS II.

JEDINICE KOJE SU DEFINIRANE NA OSNOVU SI JEDINICA, ALI NISU NJIHOVI DECIMALNI VIŠEKRAATNICI I NIŽEKRAATNICI

Tabela 2.1 Jedinice koje su definirane na osnovu SI jedinica, ali nisu njihovi decimalni višekratnici i nižekratnici

Veličina	Jedinica		
	Naziv	Simbol	Vrijednost
kut u ravnini	obrta ⁽¹⁾		1 obrta = 2 π rad
	grad* ili gon	gon	1 gon = π/200 rad
	stupanj	°	1° = π/180 rad
	kutna minuta	'	1' = π/10 800 rad
	kutna sekunda	"	1" = π/648 000 rad
vrijeme	minut	min	1 min = 60 s

	sat	h	1 h = 3 600 s
	dan	d	1 d = 86 400 s

⁽¹⁾ Ne postoji međunarodni simbol.

Prefiksi navedeni u tabeli 1.6 mogu se koristiti samo zajedno s nazivima „grad” ili „gon” i simbolom „gon”.

ANEKS III.

JEDINICE KOJE SE DEFINIRAJU NEOVISNO O SEDAM OSNOVNIH SI JEDINICA

Tabela 3.1 Jedinice koje se definiraju neovisno o sedam osnovnih SI jedinica

Veličina	Jedinica		
	Naziv	Simbol	Vrijednost
duljina	astronomska jedinica ⁽¹⁾	au	1 au = 149 597 870 700 m
površina	hektar ⁽²⁾	ha	1 ha = 10 ⁴ m ²
masa	dalton ⁽³⁾	Da	1 Da = 1.660 539 066 60(50) · 10 ⁻²⁷ kg
energija	elektronvolt ⁽⁴⁾	eV	1 eV = 1.602 176 634 · 10 ⁻¹⁹ J
logaritamske jedinice	neper	Np	
	bel	B	
	decibel	dB	

⁽¹⁾ Astronomska jedinica definira se kao srednja vrijednost udaljenosti između centra Zemlje i centra Sunca.

⁽²⁾ Hektar se koristi kao mjera površine zemljišta.

⁽³⁾ Dalton (Da) i unificirana jedinica atomske mase (u) su alternativni nazivi (i simboli) za istu jedinicu, i iznose 1/12 mase slobodnog atoma ugljika 12, u mirovanju i u svom osnovnom stanju.

⁽⁴⁾ Elektronvolt je kinetička energija koju dobije elektron prolazeći kroz razliku potencijala od jednog volta u vakuumu. Elektronvolt se često kombinuje sa SI prefiksima.

Pri korištenju ovih jedinica važno je navesti prirodu veličine i svaku korištenu referentnu vrijednost.

ANEKS IV.

JEDINICE I NAZIVI JEDINICA KOJE SU DOPUŠTENE SAMO U POSEBNIM PODRUČJIMA I DOPUNSKE ZAKONSKE MJERNE JEDINICE

Tabela 4.1 Jedinice i nazivi jedinica koje su dopuštene samo u posebnim područjima

Veličina	Jedinica		
	Naziv	Simbol	Vrijednost
jačina optičkih sustava	dioptriya		1 dioptriya = 1 m^{-1}
masa dragog kamenja	metrički karat		1 metrički karat = $2 \cdot 10^{-4} \text{ kg}$
površina građevinskog i drugog zemljišta	ar	a	1 a = 10^2 m^2
masa po jedinici duljine tekstilnog vlakna i pređe	teks	tex	1 tex = $10^{-6} \text{ kg} \cdot \text{m}^{-1}$
duljina	nautička milja		1 nautička milja = 1852 m
brzina	čvor		1 čvor = $1852/3600 \text{ ms}^{-1}$

Prefiksi navedeni u Tabeli 1.6 mogu se koristiti zajedno s gore navedenim jedinicama. Međutim, višekratnik 10^2 a naziva se „hektarom”.

Tabela 4.2 Dopunske zakonske mjerne jedinice

Veličina	Jedinica		
	Naziv	Simbol	Vrijednost
krvni tlak	milimetar živinog stuba	mm Hg	1 mm Hg = 133.322 Pa
aktivnost (radionuklida)	curie	Ci	1 Ci = $3.7 \cdot 10^{10} \text{ Bq}$
apsorbirana doza	rad	rad	1 rad = 10^{-2} Gy
ekvivalentna doza	rem	rem	1 rem = 10^{-2} Sv
ekspozicija (x i y)	röntgen	R	1 R = $2.58 \cdot 10^{-4} \text{ C} \cdot \text{kg}^{-1}$

zrakama)			
dinamička viskoznost	poise	P	$1 \text{ P} = 10^{-1} \text{ Pa} \cdot \text{s}$
kinematička viskoznost	stokes	St	$1 \text{ St} = 10^{-4} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$

Prefiksi navedeni u Tabeli 1.6 mogu se upotrebljavati zajedno s gore navedenim jedinicama i smibolima osim milimetara živinog stuba i njegovog simbola.

ANEKS V.

TVORBA IZVEDENIH MJERNIH JEDINICA I DECIMALNIH JEDINICA

1. Izvedene jedinice SI sustava definiraju se kao umnošci stupnjevanih osnovnih SI jedinica.
2. Nazivi i oznake izvedenih jedinica tvore se od naziva, odnosno simbola jedinica od kojih su sastavljene uz uporabu naziva ili simbola pripadajućih algebarskih operacija.
3. Samo ograničen broj izvedenih jedinica SI imaju posebne nazive i simbole koji potiču od izvornog načina pisanja naziva (Tabela 1.5).
4. Decimalne jedinice su veće i manje jedinice od neke jedinice (sa posebnim nazivom) nastale umnoškom sa decimalnim višekratnikom ili nižekratnikom.
5. Prefiksi, odnosno decimalni višekratnici i nižekratnici su međunarodnim dogovorom propisani, a njihovi nazivi i simboli dati su u Tabeli 1.6.
6. Nazivi decimalnih jedinica tvore se stavljanjem prefiksa ispred naziva jedinica.
7. Na isti način se tvori i oznaka decimalne jedinice stavljanjem oznake prefiksa ispred oznake jedinice.
8. Pri tvorbi decimalne jedinice može se istovremeno upotrijebiti samo po jedan prefiks.
9. Naziv decimalne jedinice i njena oznaka čine cjelinu.
10. Matematičke operacije primjenjuju se na cijelu decimalnu jedinicu, tako se na primjer kubni centimetar označava sa cm^3 , u značenju $(\text{cm})^3$ itd.
11. Decimalne jedinice tvore se :
 - a) od svih SI jedinica, izuzev Celzijeva stupnja i kilograma (da se ne bi primjenila po dva prefiksa, decimalne jedinice mase tvore se od jedinice gram, $\text{g} = 10^{-3}\text{kg}$).
 - b) od sljedećih iznimno dozvoljenih jedinica van SI : litra, tona, teks, bar, elektronvolt i var.

ANEKS VI.

PISANJE MJERNIH JEDINICA

1. Nazivi mjernih jedinica i prefiksa decimalnih jedinica pišu se prema pravopisnim pravilima jednog od službenih jezika u Bosni i Hercegovini.
2. Oznake mjernih jedinica i decimalnih prefiksa pišu se uspravnim slovom latinične abecede, odnosno slovima grčkog alfabeta (γ , μ i Ω).
3. Svaka se jedinica označava samo jednom oznakom, osim litra koji se označava sa l ili L.
4. Oznake jedinica se pišu bez točke na kraju, osim redovne interpunkcije.
5. Umnožak jedinica se označava točkom u sredini retka ili malim, tzv. čvrstim razmakom između oznaka jedinica (redak se na tom mjestu ne može prekidati).
6. Ako se jedinica tvori dijeljenjem drugih jedinica, za oznaku dijeljenja može se upotrijebiti vodoravna crta ili negativni eksponent ili kosa crta. Na primjer:

$$\frac{W}{kg \cdot K} = W \cdot kg^{-1} \cdot K^{-1} = W / (kg \cdot K)$$